

לת שניה אחוז הזכרים היה 46. ההסבר הניתן הוא שהגורמים התורשתיים הקשורים לתופעה הזאת משפיעים על השחלות ומביאים לכך שהביצים מופרות ביתר קלות ע"י סוג אחד של תאי-זרע.

האם פרים מסוימים גורמים לילודה מוגברת של עגלים? אין לשלול אפשרות זו. אולם טרם בררו את השאלה הזאת באופן מקיף והיא חתה כנראה לתקופת ההזרעה המלאכותית, כאשר פר אחד יכול להוליד מאות ואלפי ולדות — תנאי מוקדם להבהרתה. באחד ממרכזי ההזרעה בסקוטלנד מצאו שמ"צ 32 פרים 12 הר לידו צאצאים שאצלם היחס בין זכרים ונקבות לא היה 1:1 (לא נמסרו מספרים מוחלטים). באגודת "השרות" ישנם פרים שהעמידו מספר גדול של צאצאים ולגביהם אפשר היה לבחון את היחס בילדות עגלים ועגלות. אולם לשם כך יש צורך בריכוז הנתונים של כל המלטה והמלטה וזה, לפי הנראה, לא יהיה אפשרי בזמן הקרוב.

ד"ר חיים שינדלר

מתוך חוברת "דיעות" של השרות
להזרעה מלאכותית, אוקטובר 1956

שאלת ההסבר לרובו ולדות ממין אחד מענינת אולי פחות מאשר שאלה אחרת שיש לה חשיבות מעשית רבה. כבר מזמן שואלים מגדלי הבקר האם אפשר להשפיע על מין הולד העומד להולד על מנת להרבות את הילודה של עגלות. השאלה הזאת טרם מצאה את פת"רונה. הוצעו אמנם הרבה הצעות בכיוון זה ואף לא חסרו מעשי מרמה של אנשים שנסו להר ציא כספים מהאכרים. לאחרונה חשבו שאפשר להשפיע על מין העובר העתידי ע"י שטיפת הנרתיק בתמיסה הומצתית או בסיסית לפני ההרבעה. גם נסיונות אלה לא הוכתרו בהצלחה. בזמן האחרון ביותר מנסים דרך אחרת והיא הפרדת תאי-הזרע הגורמים להתפתחות עובר ממין זכר מאלה הגורמים לעובר ממין נקבה באמצעים פסיקליים. אם שיטות אלה יוכיחו את עצמן יהיה זה אפשרי, באמצעות ההזרעה המלאכותית לכוון את הולד העתידי.

טרם ניסו לעשות סלקציה של בהמות המולידות אחוז גבוה של עגלות. אבל ביחס לעכברים נסיונות סלקציה בכיוון זה הוכתרו בהצלחה. בשושלת אחת של עכברים שטופחו בשארות הגיע אחוז הזכרים ל-55 ואילו בשוש-

תבן לעפריים

רופא בהמות נשאל פעם מה הן הסיבות שגורמות לבהמות חלב דלקת עטינים ודווקא למשובחות

שבהן.

"לו ידעתי את הסיבה הייתי מקבל פרס נובל" — היתה תשובת הרופא. אין לי שום יומרה לקבל פרס נובל. בתור בוקר ותיק, שלא מעט סבל וסובל ממכה זו, אביע את דעתי ברבים.

נפגשתי עם הרבה אנשים שמחכים הרבה זמן בתור לאיזה שהוא רופא מומחה למחלה מסוימת; בסוף, כשהם זוכים להתקבל אצל המומחה המפורסם הזה, הם נדהמים כשהוא מייעץ להם להשתמש באיזו תרופה פשוטה, תרופת-סבתא ממש.

ישנן פרות שלא ידוע מה הן הסיבות שפתאום, ביום בהיר אחד, הן מפסיקות להיחלב במכונה עד תום ומשאירות חלב ברבע עטין אחד או גם בשאר הרבעים. אם לא חשים בתקלה זו תיכף, וזה נמשך מספר ימים, הרי זה מסתיים ב"גבינה" ברבע עטין זה. אפשר להתגבר על תקלה זו ע"י מספר חליבות תכופות בידיים, אך לפעמים זה מחריף לדלקת קשה, שמצריכה טיפול רופא בפאנצילין ואיסור להכניס את החלב למחלבה במשך מספר ימים.

ישנה הוכחה שהגורם הוא לפעמים החלפת איזה מרכיב במזון מרוכז או מזון גס. נגד זה ישנה עצה אחת ויחידה — לעקוב אחר פרות כאלה ולחלוב אותן לפחות פעם ביום עד תום בידיים.

הטענה שחסר זמן משום שחולבים הרבה פרות, אינה תופסת. באמריקה עושים חשבון גודל ההפסד שתקלה זו גורמת למשק החלב. אצלנו אפשר בנקל לעשות חשבון ההפסד שנגרם למשק הכפר.

אפרים סגל

מתוך "סיכומים" מספר נ"ה, כפר-הושע